KSeF 2.0
(stan na dzień: 14.10.2025)

Spis treści

Chronologia wydarzeń: od problemów technicznych KSeF do ustawy zmieniającej 2
KSeF 2.0 w praktyce: architektura, API i wymagania 2
Aplikacja Podatnika – narzędzia udostępnione przez Ministerstwo Finansów oraz korzystanie z API – własne narzędzia KSeF 3
Uwierzytelnienie i rejestracja na potrzeby KSeF 4
Budowa struktury logicznej FA(3) 5
Inne obsługiwane struktury danych w KSeF 6
Planowany harmonogram obowiązkowego korzystania z KSeF i przepisy przejściowe 7
Obowiązkowe korzystanie z KSeF: zakres zastosowania, ramy czasowe i wyłączenia 8
- Obowiązek wystawiania i otrzymywania faktur ustrukturyzowanych w KSeF 8
- Wyłączenia w odniesieniu do rodzaju transakcji 10
- Wyłączenia w odniesieniu do statusu stron transakcji 10

Tryby wystawiania faktur w KSeF 11
Tryb Online 11
Tryb Offline 12
Oznaczanie faktur ustrukturyzowanych kodami weryfikującymi (kod QR) 15
Korzyści wynikające z wdrożenia Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) 18
Dodatkowe istotne terminy związane z wprowadzeniem KSeF 2.0 19
Podsumowanie 20

TAX BENEFIT Roszkowski Murawski
Doradcy Podatkowi Sp. z o.o.
Spółka doradztwa podatkowego nr wpisu 610
ul. Grochowska 306/308 bud. E, 1. piętro, 03-840 Warszawa

+ 48 22 304 09 00
office@taxbenefit.pl
www.taxbenefit.pl

Dodatkowe informacje rejestrowe: Sąd Rejonowy dla mst Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy KRS, Kapitał zakładowy 200.000 PLN
KRS: 0000765002, NIP: 5252550760, VAT-UE: PL5252550760, REGON: 146599222

Chronologia wydarzeń: od problemów technicznych KSeF do ustawy zmieniającej

19 stycznia 2024 r. Ministerstwo Finansów na oficjalnej konferencji prasowej ogłosiło, że Krajowy System e-Faktur (KSeF) nie zostanie – wbrew pierwotnym założeniom – obowiązkowo wdrożony z dniem 1 lipca 2024 r. Ogłoszenie to stanowiło formalną zmianę, jednak nie było zaskoczeniem dla uczestników rynku. Już w czwartym kwartale 2023 r. liczne organizacje, dostawcy oprogramowania, kancelarie doradztwa podatkowego oraz przedsiębiorstwa wskazywały na poważne problemy techniczne i ryzyka związane z wdrożeniem. Do głównych punktów krytyki należały w szczególności: brak stabilności systemu przy wysokim obciążeniu, powtarzające się awarie systemu pilotażowego, niewystarczająca wydajność systemu oraz istotne braki w dokumentacji technicznej i w punktach końcowych API. Ponadto zwracano uwagę na niespójne komunikaty zwrotne systemu podczas walidacji, niejasny przydział ról oraz problemy z uwierzytelnianiem, szczególnie w strukturach korporacyjnych. Niepewność budziły również podpis elektroniczny i dostęp za pomocą certyfikatów – zwłaszcza w konfiguracjach z wieloma podmiotami i outsourcingiem struktury IT. Czynniki te doprowadziły do powszechnego konsensusu, że system w swojej ówczesnej formie nie był gotowy do użytku.

W konsekwencji Ministerstwo Finansów zleciło opracowanie trzyetapowego planu działania. Po pierwsze, zainicjowano zewnętrzny audyt techniczny, który niezależnie ocenił architekturę, bezpieczeństwo działania oraz strukturę użytkową systemu. Po drugie, zorganizowano cykl konsultacji publicznych z interesariuszami oraz ekspertami branżowymi. Po trzecie, rozpoczęto nowy proces legislacyjny, który doprowadził do opracowania nowego rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (dalej: „**Ustawa zmieniająca**"). Nowa ustawa uwzględnia zarówno wyniki analizy technicznej, jak i strukturalne wymagania dla powszechnego wdrożenia systemu.

Ministerstwo Finansów wielokrotnie podkreślało, że przesunięcie terminu w czasie nie oznacza odejścia od projektu KSeF. Zmodyfikowany harmonogram miał na celu wzmocnienie zaufania do cyfrowej infrastruktury podatkowej. Uzyskane wnioski zostały bezpośrednio wykorzystane w dalszym rozwoju systemu.

W dniu 25 lipca 2025 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę zmieniającą i skierował ją do Senatu jako druk do dalszego rozpatrzenia. Na posiedzeniu w dniu 31 lipca 2025 r. Senat przyjął ustawę dotyczącą Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF), zgłaszając jedynie trzy poprawki. Zmiany zaproponowane przez Senat miały charakter wyłącznie redakcyjny i legislacyjny. Projekt ustawy został ponownie skierowany do Sejmu, który zdecydował o przyjęciu zmian oraz o ostatecznym brzmieniu Następnie 27 sierpnia 2025 r. prezydent Rzeczypospolitej Polskiej podpisał ustawę, co nadało jej moc prawną.

KSeF 2.0 w praktyce: architektura, API i wymagania

Krajowy System e-Faktur (KSeF) jest państwowym rejestrem elektronicznym faktur, który obejmuje wszystkie etapy cyklu życia faktury – od jej wystawienia, poprzez przesłanie, aż po archiwizację – w ujednoliconym, ustrukturyzowanym i ustawowo uregulowanym formacie. Celem systemu jest ujednolicenie procesu wystawiania faktur elektronicznych, zapewnienie ich podatkowej weryfikowalności oraz umożliwienie ich automatyzacja przetwarzania.

Od 2026 r. KSeF będzie funkcjonował w oparciu o całkowicie przeprojektowaną architekturę techniczną – tzw. **KSeF 2.0**. Centralnym interfejsem technicznym jest API KSeF 2.0, które zastępuje dotychczasowe, fakultatywne API 1.0. API oparte jest na standardzie OpenAPI i zostało udokumentowane na dedykowanej platformie dla programistów (obejmującej metody, parametry,

przykłady zastosowań oraz pliki OpenAPI-JSON). Ponadto Ministerstwo Finansów udostępnia biblioteki SDK (Java/.NET), podręczniki integracyjne oraz zestawienia porównawcze wersji. Pełna dokumentacja techniczna jest publicznie dostępna na oficjalnym portalu Ministerstwa Finansów pod linkiem: https://ksef.podatki.gov.pl//ksef-na-okres-obligatoryjny/wsparcie-dla-integratorow/.

Definicja i funkcja faktury ustrukturyzowanej zostały uregulowane ustawowo, w szczególności w art. 2 pkt 32a oraz w art. 106na ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, w jej aktualnie obowiązującym brzmieniu (dalej: „**ustawa o VAT**")

Podstawowy format faktury oparty jest na formacie XML zgodnym ze standardem FA(3) który jest przystosowany do automatycznego przetwarzania. Ostateczna struktura logiczna FA(3) (dalej: „**format FA(3)**") została opublikowana w dniu 25 czerwca 2025 r. przez Ministerstwo Finansów w Centralnym Repozytorium Wzorów Dokumentów Elektronicznych (CRWDE) na platformie ePUAP. Oficjalna struktura logiczna wraz z towarzyszącymi jej specyfikacjami dostępna jest pod adresem: https://crd.gov.pl/wzor/2025/06/25/13775/.

Funkcjonowanie KSeF dzieli się na kilka uregulowanych zarówno pod względem technicznym, jak i prawnym elementów:

Aplikacja Podatnika – narzędzia udostępnione przez Ministerstwo Finansów oraz korzystanie z API – własne narzędzia KSeF

Faktury ustrukturyzowane mogą być wystawiane i przesyłane do KSeF na dwa sposoby. Po pierwsze, istnieje możliwość wystawiania faktur bezpośrednio za pośrednictwem Aplikacji Podatnika KSeF 1.0 (która jest obecnie w fazie fakultatywnej) dostępnej jako aplikacja webowa – https://ksef.podatki.gov.pl/aplikacja-podatnika-ksef-i-inne-narzedzia/ lub za pośrednictwem Aplikacji Mobilnej KSeF (dla systemów iOS i Android). Obecnie faktury ustrukturyzowane VAT mogą być wystawiane dobrowolnie według formatu FA(2). Na listopad 2025 r. planowane jest udostępnienie wersji testowej nowej aplikacji „KSeF 2.0", dzięki której podatnicy będą mogli bez ryzyka testować przyszłe funkcjonalności (bez wystawiania faktur mających moc prawną). Korzystanie ze struktury logicznej FA(3) będzie również możliwe w trybie testowym od listopada 2025 r. Z dniem 1 lutego 2026 r. struktura FA(3) zastąpi dotychczas stosowaną strukturę FA(2); równocześnie wejdą w życie nowe rozwiązania techniczne dla KSeF 2.0.

Z drugiej strony, faktury ustrukturyzowane mogą być generowane bezpośrednio w systemach finansowo-księgowych przedsiębiorstw. W takim przypadku podatnik przygotowuje w swoim wewnętrznym systemie ERP lub w module fakturowania fakturę ustrukturyzowaną w formacie FA(3). Następnie jest ona elektronicznie przesyłana do systemu za pośrednictwem API KSeF 2.0. KSeF dokonuje walidacji poprawności technicznej, sprawdza zgodność ze schematem XSD oraz nadaje unikalny numer identyfikacyjny KSeF. Dopiero z chwilą nadania tego numeru faktura uznawana jest za „wystawioną" w rozumieniu ustawy o VAT (art. 106na ust. 3). Odbiorca może wyświetlić fakturę niezwłocznie po tym zdarzeniu – pod warunkiem, że jest zarejestrowany w systemie jako użytkownik i posiada odpowiednie uprawnienia dostępu. Przetwarzanie odbywa się w czasie rzeczywistym z wykorzystaniem kwalifikowanych certyfikatów lub kluczy generowanych przez system, co zapewnia wysoki poziom bezpieczeństwa i weryfikowalności.

Szczególną cechą KSeF jest zintegrowane elektroniczne archiwizowanie przesyłanych faktur. Zgodnie z art. 112aa ustawy o VAT w aktualnym brzmieniu, podatnicy wystawiający swoje faktury za pośrednictwem KSeF są zwolnieni z obowiązku ich odrębnego archiwizowania. Dane są przechowywane centralnie w systemie Ministerstwa Finansów przez okres dziesięciu lat.

Ponadto system zawiera rozbudowane mechanizmy rejestrowania zdarzeń: każdy dostęp techniczny, każde przesłanie oraz każda zmiana statusu faktury jest dokumentowana po stronie serwera – w szczególności metadane (czas, wystawca, odbiorca, numer identyfikacyjny KSeF), jednak bez pełnej treści poszczególnych działań użytkowników. KSeF nie przejmuje zatem kontroli nad wewnętrznymi systemami księgowymi, lecz ogranicza się do podatkowo istotnych danych podstawowych oraz procesów w zakresie fakturowania. Taka przejrzystość techniczna umożliwia administracji podatkowej wczesne wykrywanie potencjalnych nieprawidłowości, takich jak nieuzasadnione schematy transakcji, niespójne dane czy sztucznie generowanie faktury. System pełni zatem funkcję nie tylko platformy do wystawiania faktur zgodnych z przepisami prawa, ale także integralnego elementu cyfrowego nadzoru podatkowego. Integracja z systemami IT przedsiębiorstwa wymaga starannego przygotowania i przemyślanej architektury systemu: oprócz spełnienia wymogów standardu XSD należy korzystać z certyfikowanych punktów końcowych, zarządzać kluczami kryptograficznymi oraz zapewnić kontrolę wersji i rejestrowanie błędów. Kluczowe znaczenie ma również przypisanie ról w KSeF: kto może wystawiać faktury, kto dokonywać ich walidacji, kto je archiwizować. Uprawnienia te muszą być jasno określone, regularnie weryfikowane i centralnie dokumentowane. Przedsiębiorstwa, które nie spełnią tych wymagań, narażają się nie tylko na błędy formalne, ale także na konsekwencje podatkowe przy kwalifikowaniu ich transakcji.

KSeF nie jest zatem jedynie rozwiązaniem technicznym, lecz stanowi głęboką zmianę paradygmatu – mającą wpływ na systemy IT, rachunkowość, wewnętrzny system kontroli oraz struktury compliance.

Uwierzytelnienie i rejestracja na potrzeby KSeF

KSeF opiera się na modelu uprawnień, w którym każda czynność wykonywana w systemie wymaga uwierzytelnienia i autoryzacji osoby dokonującej tej czynności. Uwierzytelnienie służy potwierdzeniu podanej tożsamości i stanowi warunek konieczny do korzystania z funkcjonalności dostępnych w KSeF, takich jak przeglądanie, wystawianie i otrzymywanie faktur ustrukturyzowanych. Oprócz podatnika, w systemie mogą działać także podmioty upoważnione – takie jak biura rachunkowe czy określone osoby fizyczne – jeżeli nadane im zostały odpowiednie uprawnienia. Uprawnienia w KSeF dzielą się na uprawnienia pierwotne (prawa właścicielskie) oraz uprawnienia wtórne (prawa dostępu nadane przez uprawnionego). Uprawnienia pierwotne przypisywane są określonym podatnikom z mocy prawa, natomiast uprawnienia wtórne mogą być nadawane w sposób ukierunkowany innym osobom lub podmiotom.

Dostęp do KSeF można uzyskać na dwa sposoby:

1. Elektronicznie – za pośrednictwem Aplikacji Podatnika na stronie *podatki.gov.pl/ksef*, z wykorzystaniem:
    - kwalifikowanego podpisu elektronicznego,
    - kwalifikowanej pieczęci elektronicznej,
    - profilu zaufanego (https://www.gov.pl/web/profilzaufany),
    - certyfikatu KSeF (dostępnego od 1 listopada 2025 r., wydawanego za pośrednictwem Modułu Certyfikatów i Uprawnień – MCU, z maksymalnym okresem ważności 2 lat).
2. Pisemnie – poprzez złożenie zawiadomienia ZAW-FA do właściwego organu podatkowego, w którym wskazana osoba zostaje upoważniona do korzystania z KSeF.

Metoda elektroniczna umożliwia natychmiastowy dostęp po pomyślnym uwierzytelnieniu. W przypadku metody pisemnej dostęp jest przyznawany przez właściwy organ podatkowy, co wymaga dodatkowego czasu na rozpatrzenie wniosku.

Prawidłowe uwierzytelnienie jest warunkiem nie tylko dla zwykłego wystawiania i otrzymywania faktur ustrukturyzowanych, ale także dla działania w trybach szczególnych (Offline24, Offline – niedostępność systemu, tryb awaryjny). W tych przypadkach zasadniczo wymagane jest wykorzystanie certyfikatu KSeF jako środka uwierzytelnienia.

Budowa struktury logicznej FA(3)

Struktura FA(3) zbudowana jest z elementów umożliwiających zawarcie szczegółowych danych. Obejmuje część nagłówkową, dane dotyczące podmiotów występujących na fakturze, szczegółowe dane faktury oraz stopki:

- W części nagłówkowej faktury zawarte są dane techniczne dotyczące przesyłanej faktury.
- W części dotyczących podmiotów (Podmiot1, Podmiot2, Podmiot3, oraz PodmiotUpowazniony) ujmuje się informacje o podmiotach, które na tej fakturze występują, takie jak: dane sprzedawcy, dane nabywcy, dane dodatkowych podmiotów np. faktora lub jednostki podrzędnej JST lub dane podmiotów upoważnionych np. komornika sądowego czy przedstawiciela podatkowego.
- Faktura zawiera również część dotyczącą szczegółowych danych takich jak wartości kwotowe, stawki podatku, wymagane adnotacje, ale również dodatkowe informacje dotyczące płatności czy transportu.
- Stopka faktury umożliwia wskazanie dodatkowych informacji.

Struktura logiczna FA(3) umożliwia wystawienie wszystkich typów faktur (m.in. podstawowych, korygujących, zaliczkowych, końcowych) zawierających wszystkie dane określone w ustawie o VAT jak również dane dodatkowe.

***Ilustracja 1**: Schemat główny wzoru FA(3)*

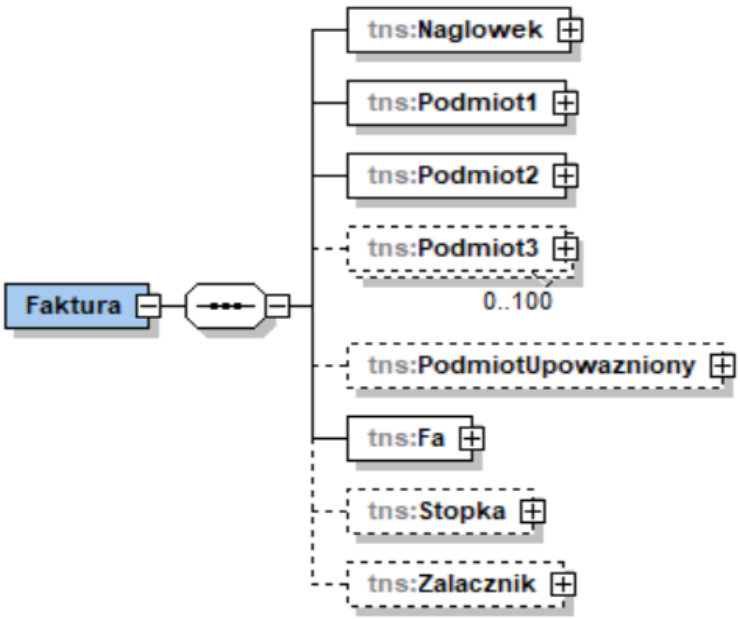

Źródło: Opracowanie własne

Z dniem 1 lutego 2026 r. struktura FA(3) całkowicie zastąpi obecnie stosowaną strukturę FA(2) i stanie się tym samym wiążącą podstawą dla wszystkich transakcji fakturowych dokumentowanych w ramach KSeF. Aktualna wersja FA(2) została udostępniona w środowisku produkcyjnym od 1 września 2023 r. i zastąpiła wcześniejszą strukturę FA(1). Poszczególne wersje struktury logicznej zostały opracowane i opublikowane przez Ministerstwo Finansów w różnych etapach prac przygotowawczych do wdrożenia

KSeF. Pomimo zmian merytorycznych i dostosowań technicznych struktury FA(1), FA(2) i FA(3) opierają się na tych samych zasadach podstawowych:

- Format pliku: XML
- Charakter pól (elementów) w pliku XML:
    - obligatoryjny – zapisów dokonuje się obowiązkowo; obligatoryjny charakter danego pola wynika w szczególności z treści obowiązujących przepisów ustawy i jest warunkowany strukturą logiczną wzoru,
    - opcjonalny – zapisów dokonuje się obowiązkowo, jeśli jest spełniony warunek ustawowy, wypełnienie pola nie jest wymagane dla poprawności semantycznej pliku,
    - fakultatywny – niewymagane ani przez przepisy prawa, ani dla zachowania semantycznej poprawności pliku, jednakże mogą być obowiązkowe na podstawie innych przepisów prawa.

Do najważniejszych zmian w strukturze FA(3) należy wprowadzenie możliwości dołączania załączników do faktury. Faktura ustrukturyzowana jest przesyłana w postaci pliku XML, przy czym załącznik stanowi część tego pliku (dodatkowy węzeł w strukturze FA). Faktura i załącznik tworzą zatem jeden plik XML. Z tego względu struktura logiczna FA(3) została rozszerzona o dodatkowy, fakultatywny węzeł. W konsekwencji nie jest możliwe przesyłanie załącznika w innej formie niż XML – na przykład jako pliku PDF. Rozwiązanie to jest przewidziane w szczególności dla transakcji, w których konieczne jest wskazanie rozbudowanych danych dotyczących jednostek miary, ilości oraz cen jednostkowych dostarczanych towarów lub świadczonych usług. W takich przypadkach załączniki stanowią integralną część faktury ustrukturyzowanej i mogą zawierać wyłącznie elementy obowiązkowe, o których mowa w art. 106e ust. 1 ustawy o VAT, lub dane z nimi bezpośrednio powiązane. Zabronione jest zamieszczanie w nich treści o charakterze reklamowym lub marketingowym. Uprawnienie do korzystania z tej funkcjonalności jest uzależnione od przeprowadzenia szczególnej procedury zgłoszeniowej. Przed wystawieniem i przesłaniem faktury ustrukturyzowanej z załącznikiem podatnik musi za pośrednictwem portalu e-Urząd Skarbowy przekazać do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej zgłoszenie, w którym deklaruje zamiar korzystania z tej funkcji. Zgłoszenie to musi również zawierać oświadczenie, że przedsiębiorca jest świadomy konsekwencji prawnych w przypadku niezgodnego z przepisami korzystania z tej funkcji. W przypadku naruszenia wytycznych określonych przez Ministra Finansów uprawnienie może zostać cofnięte. Do obowiązków podatnika należą: posiadanie aktywnego konta użytkownika w portalu e-Urząd Skarbowy, złożenie zgłoszenia dotyczącego planowanego korzystania z funkcjonalności oraz – w razie potrzeby – przekazanie informacji o zakończeniu jej używania.

Inne obsługiwane struktury danych w KSeF

Poza strukturą logiczna FA(3), Krajowy System e-Faktur (KSeF) przetwarza również inne, specyficzne struktury danych, przewidziane dla szczególnych celów rozliczeniowych:

- **Struktura logiczna PEF**

KSeF akceptuje również faktury ustrukturyzowane w formacie PEF, który spełnia wymagania europejskiej normy dotyczącej elektronicznego fakturowania. Format ten znajduje zastosowanie przy rozliczeniach realizowanych na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1666). Faktury w formacie PEF, po ich prawidłowym przesłaniu do KSeF, są uznawane za faktury ustrukturyzowane w rozumieniu ustawy o VAT. Przesyłanie tych faktur jest możliwe wyłącznie za pośrednictwem komercyjnych systemów finansowo-księgowych, które obsługują bezpośrednią integrację z interfejsem API KSeF.

- **Struktura logiczna FA_RR(1)**

Od dnia 1 kwietnia 2026 r. w KSeF obsługiwana będzie dodatkowo struktura FA_RR(1). Struktura ta służy do wystawiania tzw. faktur RR – specjalnych faktur VAT dokumentujących nabycie produktów rolnych od rolników ryczałtowych oraz odpowiednich faktur korygujących. Struktura FA_RR(1) będzie dostępna dla czynnych, zarejestrowanych podatników VAT, którzy utrzymują stałe relacje handlowe z rolnikami ryczałtowymi. Korzystanie z niej ma charakter dobrowolny, co oznacza, że decyzja o korzystaniu z KSeF należy wyłącznie do rolnika ryczałtowego. Aby faktury RR mogły być wystawiane za pośrednictwem KSeF, rolnik musi wykonać następujące czynności: złożyć w KSeF oświadczenie, że prowadzi działalność jako rolnik ryczałtowy w rozumieniu ustawy o VAT, oraz wskazać konkretnego nabywcę, który będzie uprawniony do wystawiania w jego imieniu faktur RR w systemie KSeF.

Obecnie nie jest przesądzone, od kiedy i czy w ogóle Krajowy System e-Faktur będzie kompatybilny z elektronicznym fakturowaniem zgodnym z wymogami unijnej inicjatywy VIDA.

Planowany harmonogram obowiązkowego korzystania z KSeF i przepisy przejściowe

Obowiązek wystawiania faktur ustrukturyzowanych za pośrednictwem KSeF zostanie wprowadzony w ramach modelu etapowego. Kryterium decydującym o przyporządkowaniu do danego etapu jest wartość obrotu podatnika w roku kalendarzowym 2024:

- **Od 1 lutego 2026 r.:** Pierwszy etap obejmuje przedsiębiorstwa, których wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) w roku kalendarzowym 2024 przekroczyła próg 200 milionów PLN. Dla tych podatników wystawianie faktur ustrukturyzowanych za pośrednictwem KSeF będzie obowiązkowe od tej daty.
- **Od 1 kwietnia 2026 r.:** W drugim etapie wdrożenia do korzystania wyłącznie z KSeF będą zobowiązani wszyscy pozostali podatnicy, w tym przedsiębiorcy zwolnieni z podatku VAT. Etap ten obejmuje zdecydowaną większość przedsiębiorstw, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa.
- **Od 1 stycznia 2027 r.:** Dla najmniejszych podatników (tzw. „wykluczonych cyfrowo"), których łączna wartość brutto faktur VAT wystawianych w danym miesiącu nie przekracza 10 000 PLN, obowiązek korzystania z KSeF został przesunięty na 1 stycznia 2027 r. Podatnicy ci mogą do tego czasu wystawiać swoje faktury poza KSeF – w formie elektronicznej lub papierowej. W przypadku przekroczenia wskazanego progu w danym miesiącu, obowiązek stosowania KSeF powstaje od faktury, którą przekroczono ten próg. Dla tej grupy podatników obowiązek korzystania z systemu będzie miał zastosowanie dopiero od 1 stycznia 2027 r., o ile wcześniej nie zdecydują się na dobrowolne przystąpienie do KSeF.

***

Ważne: Ustawodawca nie przewidział odrębnych zasad dotyczących otrzymywania faktur ustrukturyzowanych. Oznacza to, że również podatnicy korzystający z przepisów przejściowych lub wyłączeń w zakresie wystawiania faktur muszą liczyć się z tym, że faktury zakupowe będą im już przekazywane za pośrednictwem systemu KSeF począwszy od 1 lutego 2026 r..

***Tabela 1**: Harmonogram wdrożenia KSeF dla poszczególnych grup przedsiębiorstw*

Grupa przedsiębiorstw	**Obowiązek odbioru faktur za pośrednictwem KSeF**	**Obowiązek wystawiania faktur za pośrednictwem KSeF**
Przedsiębiorcy o obrocie powyżej 200 mln PLN brutto w 2024 r.	od **1 lutego 2026 r.**	od **1 lutego 2026 r.**

Pozostali przedsiębiorcy (w tym podatnicy zwolnieni z VAT)	od **1 lutego 2026 r.**	od **1 kwietnia 2026 r.**
Najmniejsi przedsiębiorcy (wartość faktur ≤ 10 000 PLN brutto miesięcznie)	od **1 lutego 2026 r.**	od **1 stycznia 2027 r.** *(o ile wcześniej nie zostanie przekroczony próg)*

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto, ustawa zmieniająca wprowadza dodatkowe przepisy przejściowe obowiązujące do 31 grudnia 2026 r. dotyczące przede wszystkim kwestii technicznych, organizacyjnych i sankcyjnych:

- **Wydłużony okres dla kas rejestrujących:**

Możliwość wystawiania uproszczonych faktur VAT (paragonów fiskalnych zawierających NIP nabywcy) oraz pełnych faktur VAT przy użyciu kas rejestrujących pozostaje nadal dopuszczalna. Rozwiązanie to stanowi praktyczne ułatwienie zwłaszcza dla sektora detalicznego i daje przedsiębiorcom dodatkowy czas na dostosowanie lub wymianę systemów kasowych.

- **Odroczony obowiązek identyfikacji płatności:**

Obowiązek podawania w tytule przelewu identyfikatora KSeF faktury – zarówno przy standardowych przelewach, jak i w ramach mechanizmu podzielonej płatności – nie będzie na razie stosowany. Rozwiązanie to daje przedsiębiorcom dodatkowy czas na techniczne i proceduralne dostosowanie swoich systemów finansowych.

- **Odroczone sankcje:**

Również nakładanie kar pieniężnych za naruszenie przepisów KSeF (wymienionych w art. 106ni ust. 1 ustawy o VAT) – m.in. za opóźnione przesłanie, brak przesłania lub wystawienie faktury niezgodnie z opublikowanym wzorem – zostało wstrzymane do 31 grudnia 2026 r. Rozwiązanie to zapewnia przedsiębiorcom okres przejściowy, który umożliwia bezpieczne wdrożenie i stabilizację systemów informatycznych.

Obowiązkowe korzystanie z KSeF: zakres zastosowania, ramy czasowe i wyłączenia

- **Obowiązek wystawiania i otrzymywania faktur ustrukturyzowanych w KSeF**

Zgodnie z art. 106ga ust. 1 ustawy o VAT, krajowi podatnicy są co do zasady zobowiązani do wystawiania faktur ustrukturyzowanych wyłącznie za pośrednictwem Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF). Obowiązek ten dotyczy zarówno czynnych podatników VAT, jak i przedsiębiorców zwolnionych z VAT – niezależnie od tego, czy zwolnienie ma charakter podmiotowy, o którym mowa w art. 113 ustawy, przedmiotowy, o którym mowa w art. 43 ust. 1 ustawy, czy też wynika ze szczególnych regulacji określonych w art. 82 ust. 3 ustawy o VAT. Obowiązek wystawiania faktur ustrukturyzowanych nie dotyczy jednak wszystkich przedsiębiorców zarejestrowanych w Polsce – jego stosowanie uzależnione jest od spełnienia określonych warunków. Zgodnie z art. 106ga ust. 2 ustawy o VAT z obowiązku tego zwolnieni są:

1) podatnicy, którzy nie posiadają na terytorium Polski ani siedziby działalności gospodarczej, ani stałego miejsca prowadzenia działalności w rozumieniu art. 11 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 282/2011,
2) podatnicy nieposiadający siedziby działalności gospodarczej na terytorium kraju, ale posiadający stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Polski, o ile to

stałe miejsce prowadzenia działalności nie uczestniczy w dostawie towarów lub świadczeniu usług, dla których wystawiono fakturę,

3) podatnicy stosujący procedury szczególne, o których mowa w dziale XII rozdziały 7, 7a lub 9 ustawy o VAT (np. procedury OSS/IOSS), o ile dokumentują obroty rozliczane w ramach tych procedur,
4) podatnicy wystawiający faktury na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (konsumenci w sektorze B2C),
5) podatnicy zwolnieni z podatku na podstawie art. 113a ust. 1 ustawy o VAT (zagraniczni przedsiębiorcy posiadający numer identyfikacyjny EX).

W powyższych przypadkach dopuszczalne jest wystawianie faktur poza systemem KSeF – w formie elektronicznej lub papierowej. Jednak podatnicy wymienieni w pkt. 1, 2 i 4 mogą dobrowolnie wystawiać faktury ustrukturyzowane za pośrednictwem systemu KSeF (art. 106ga ust. 4 ustawy o VAT). W przypadku transakcji określonych w punkcie 3 – tj. rozliczanych w ramach szczególnych procedur – oraz w przypadku podatników, o których mowa w punkcie 5, czyli zwolnionych z podatku na podstawie art. 113a ust. 1 ustawy o VAT, korzystanie z KSeF jest wyłączone.

Poniższa tabela przedstawia w sposób przejrzysty najważniejsze przypadki zastosowania, wyjątki oraz wynikające z nich obowiązki dotyczące wystawiania i otrzymywania faktur ustrukturyzowanych za pośrednictwem systemu KSeF.

Tabela 2: *Zestawienie w zakresie obowiązkowego i dobrowolnego stosowania KSeF*

Grupa przypadków	**Obowiązek wystawiania za pośrednictwem KSeF**	**Obowiązek odbioru za pośrednictwem KSeF**	**Czy dobrowolne wystawianie za pośrednictwem KSeF jest dozwolone?**
Podatnicy zagraniczni, którzy nie posiadają w Polsce ani siedziby działalności gospodarczej, ani stałego miejsca prowadzenia działalności w rozumieniu art. 11 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 282/2011	× Nie	× Nie	v Tak
Podatnicy zagraniczni niemający siedziby w Polsce, ale posiadający w kraju stałe miejsce prowadzenia działalności (nieuczestniczące w transakcji)	× Nie	× Nie	v Tak
Podatnicy zagraniczni niemający siedziby w Polsce, lecz posiadający tutaj stałe miejsce prowadzenia działalności (uczestniczące w transakcji)	v Tak	v Tak	-
Podatnicy stosujący szczególne procedury (OSS/IOSS – dział XII, rozdziały 7, 7a, 9 ustawy o VAT)	× Nie	× Nie	× Nie

Podatnicy wystawiający faktury na rzecz konsumentów (transakcje B2C)	× Nie	× Nie	vTak Podatnik może dobrowolnie wystawiać faktury ustrukturyzowane za pośrednictwem KSeF, nawet bez zgody konsumenta, pod warunkiem, że konsument wcześniej zażądał wystawienia faktury. W takim przypadku wystawca ma obowiązek udostępnić konsumentowi fakturę również poza KSeF – np. w formie elektronicznej (e-mail) lub papierowej – oraz umożliwić mu dostęp do faktury zapisanej w systemie poprzez dołączenie kodu weryfikacyjnego.
Podatnicy zwolnieni z podatku na podstawie art. 113a ust. 1 ustawy o VAT	× Nie	× Nie	× Nie

Źródło: Opracowanie własne

- **Wyłączenia w odniesieniu do rodzaju transakcji**

Z obowiązku stosowania KSeF wyłączone są ponadto określone rodzaje transakcji, wskazane w odrębnym rozporządzeniu wykonawczym. Należą do nich w szczególności:

1) świadczenie usług przejazdu autostradą płatną, udokumentowanych fakturami w formie biletu jednorazowego,
2) świadczenie usług przewozu osób na dowolną odległość: kolejami normalnotorowymi, taborem samochodowym, statkami pełnomorskimi, środkami transportu żeglugi śródlądowej i przybrzeżnej, promami, samolotami i śmigłowcami, udokumentowanych fakturami w formie biletu jednorazowego,
3) świadczenie usług w zakresie kontroli i nadzoru ruchu lotniczego, za które są pobierane opłaty trasowe, udokumentowanych fakturami wystawianymi za okresy miesięczne przez Centralne Biuro Opłat Trasowych (CRCO) Europejskiej Organizacji do Spraw Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (EUROCONTROL) w imieniu Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej,
4) świadczenie usług zwolnionych od podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 7, 37–41 ustawy o VAT (w szczególności usługi finansowe i ubezpieczeniowe, udzielanie kredytów i pożyczek, gwarancje i zabezpieczenia, obrót płatniczy oraz usługi związane z udziałami i instrumentami finansowymi), udokumentowanych fakturami lub innymi dowodami,
5) dostawy i usługi w ramach procedury samofakturowania (tzw. self-invoicing), o ile
    - podmiot nabywający towary lub usługi od podatnika nie jest zidentyfikowany na potrzeby tej czynności za pomocą numeru identyfikacji podatkowej (NIP), i/lub
    - podmiot, który zobowiązał podatnika do wystawiania faktur w jego imieniu i na jego rzecz nie jest zidentyfikowany na potrzeby tej czynności za pomocą numeru identyfikacji podatkowej (NIP).

- **Wyłączenia w odniesieniu do statusu stron transakcji**

Zgodnie z art. 106gb ust. 4 ustawy o VAT, w poniższych przypadkach faktura ustrukturyzowana jest udostępniana nabywcy w uzgodniony z nim sposób, a nie przekazywana za pośrednictwem systemu KSeF:

1. gdy miejscem świadczenia (opodatkowania) jest terytorium inne niż Polska – tj. terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego,
2. gdy nabywca nie posiada na terytorium Polski ani siedziby działalności gospodarczej, ani stałego miejsca prowadzenia działalności,

3. gdy nabywca posiada na terytorium Polski stałe miejsce prowadzenia działalności, ale nie uczestniczy ono w danej dostawie towarów lub świadczeniu usług,
4. gdy nabywca jest podatnikiem zwolnionym z podatku od towarów i usług w Polsce na podstawie art. 113a ust. 1 ustawy o VAT (m.in. posiada siedzibę w innym państwie członkowskim UE),
5. gdy nabywca nie posługuje się polskim numerem VAT ani numerem identyfikacji podatkowej (NIP), z wyjątkiem nabywców, o których mowa w pkt 1–3 i 6,
6. gdy nabywcą jest osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej (konsument – transakcje w modelu B2C).

W powyższych przypadkach faktura ustrukturyzowana jest udostępniana poza systemem KSeF. Odbywa się to w sposób indywidualnie uzgodniony z odbiorcą, np. poprzez bezpośrednią wysyłkę drogą elektroniczną (np. e-mail), udostępnienie w panelu klienta lub przekazanie dokumentu w formie papierowej. W tym celu, zgodnie z art. 106gb ust. 5 ustawy o VAT, do faktury należy dołączyć kod weryfikacyjny, który umożliwia zarówno dostęp do faktury w KSeF, jak i weryfikację danych zawartych w dokumencie. Szczegółowe informacje w tym zakresie przedstawiono w punkcie: *Oznaczanie faktur ustrukturyzowanych kodami weryfikującymi (kod QR).*

Tryby wystawiania faktur w KSeF

W Krajowym Systemie e-Faktur dostępne są dwa podstawowe tryby wystawiania faktur ustrukturyzowanych:

- **tryb online** – faktura jest wystawiana w czasie rzeczywistym i natychmiast przesyłana do KSeF,
- **tryb offline** – faktura jest wystawiana elektronicznie, lecz dosyłana do KSeF w późniejszym, określonym ustawowo terminie.

Tryb Online

Zgodnie z art. 106na ust. 3 ustawy o VAT, faktura ustrukturyzowana uznawana jest za wystawioną w momencie jej skutecznego przesłania do KSeF i przyjęcia przez system. Zasada ta ma jednak zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy data wystawienia zadeklarowana w obowiązkowym polu P_1 struktury logicznej FA(3) jest zgodna z faktyczną datą przesłania faktury do KSeF.

W chwili przyjęcia faktury system automatycznie nadaje numer identyfikacyjny KSeF (KSeF-ID) – unikalny identyfikator składający się z 35 znaków, obejmujący m.in.:

- polski numer identyfikacji podatkowej (NIP) sprzedawcy (10 cyfr),
- datę przyjęcia faktury (rok, miesiąc, dzień – RRRRMMDD) do dalszego przetwarzania (8 cyfr),
- część techniczną składającą się z 12 znaków,
- sumę kontrolną składającą się z 2 znaków.

W praktyce funkcjonują zatem dwa różne pojęcia daty wystawienia faktury:

- Data wystawienia w rozumieniu art. 106e ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT, tj. data wskazana przez podatnika podczas wystawiania faktury w obowiązkowym polu P_1, wprowadzana bezpośrednio w Aplikacji Podatnika lub w systemie finansowo-księgowym.
- Data wystawienia w rozumieniu art. 106na ust. 1 ustawy o VAT, tj. data przesłania i przyjęcia faktury w KSeF, pod warunkiem, że dzień ten jest zgodny z datą wystawienia wskazaną w polu P_1. Jeżeli data przesłania faktury do KSeF pokrywa się z datą deklarowaną w polu P_1, faktura uznawana jest za wystawioną w trybie online. Natomiast w przypadku, gdy faktura zostanie przesłana po dacie wskazanej w polu P_1, zgodnie z art. 106nda ust. 16 ustawy o VAT uznaje się, że faktura ustrukturyzowana została wystawiona w trybie Offline24 – wówczas za datę wystawienia przyjmuje się datę zadeklarowaną w polu P_1.

Faktura ustrukturyzowana uznawana jest za otrzymaną w dniu, w którym została udostępniona za pośrednictwem systemu KSeF, tj. w dniu nadania w systemie numeru identyfikacyjnego KSeF.

Jeżeli faktura ustrukturyzowana została przekazana odbiorcy – np. konsumentowi lub przedsiębiorcy zagranicznemu – w inny sposób niż za pośrednictwem systemu KSeF, za datę jej otrzymania uznaje się dzień, w którym odbiorca faktycznie otrzymał tę fakturę.

Jednocześnie należy zauważyć, że zgodnie z art. 106na ustawy o VAT:

1. faktura ustrukturyzowana uznawana jest za wystawioną w dniu jej przesłania do Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF),
2. faktura ustrukturyzowana uznawana jest za otrzymaną za pośrednictwem KSeF w dniu, w którym w systemie nadano jej unikalny numer identyfikacyjny KSeF,
3. jeżeli faktura została udostępniona odbiorcy wskazanemu w art. 106gb ust. 4 ustawy o VAT poza systemem KSeF, za datę jej otrzymania uznaje się faktyczną datę doręczenia faktury odbiorcy – w formie papierowej lub elektronicznej.

Przepisy te określają, w jakim dniu faktura ustrukturyzowana jest uznawana – dla celów podatku od towarów i usług – za wystawioną lub otrzymaną, w zależności od tego, czy została przekazana za pośrednictwem systemu KSeF, czy też poza nim.

Tryb Offline

W trybie offline faktury są wystawiane elektronicznie zgodnie z obowiązującą strukturą FA(3), która od 1 lutego 2026 r. stanie się formatem obligatoryjnym. W zależności od rodzaju trybu offline obowiązują odmienne terminy prawne, obowiązki w zakresie wysyłania faktury oraz wymagania dotyczące udostępnienia jej nabywcy (w szczególności w odniesieniu do kodów QR i obowiązku późniejszego przesłania faktury do KSeF).

Ustawa o VAT rozróżnia w ramach trybu offline cztery szczególne tryby, które znajdują zastosowanie w określonych sytuacjach awaryjnych:

- **tryb offline24** – nowo wprowadzony tryb, w którym podatnik z własnej inicjatywy wystawia fakturę poza systemem KSeF (art. 106nda ustawy o VAT);
- **tryb offline (niedostępność systemu)** – aktywowany w razie zapowiedzianych prac serwisowych systemu KSeF (art. 106nh ustawy o VAT);
- **tryb awaryjny** – stosowany w przypadku wystąpienia awarii technicznej KSeF, ogłaszanej przez Ministerstwo Finansów (art. 106nf ustawy o VAT);
- **awaria całkowita** – przewidziany na sytuacje wyjątkowe, takie jak kryzysy o charakterze krajowym, gdy system KSeF jest całkowicie wyłączony z działania (art. 106ng ustawy o VAT).

W dalszej części omówiono szczegółowo wymagania prawne i techniczne dla każdego z powyższych trybów – ze szczególnym uwzględnieniem nowego trybu „offline24”.

Tryb Offline24

Jest to nowo wprowadzony tryb wystawiania faktur ustrukturyzowanych poza trybem pracy w czasie rzeczywistym systemu KSeF. Tryb ten jest dostępny dla wszystkich podatników bez ograniczeń i stanowi rozwiązanie przeznaczone w szczególności dla przypadków ograniczonej łączności, niestabilnej jakości sieci transmisyjnej lub braku połączenia z Internetem.

Warunki i procedura korzystania:

Podatnik, który chce wystawić fakturę w trybie offline24, jest zobowiązany do:

- wystawienia faktury elektronicznej w obowiązującym formacie FA(3),
- przesłania faktury do KSeF niezwłocznie, nie później niż w następnym dniu roboczym po jej wystawieniu, w celu nadania jej numeru identyfikacyjnego KSeF.

Szczególne sytuacje po wystawieniu faktury, a przed jej przesłaniem:

- W przypadku potwierdzonej przez Ministerstwo Finansów awarii systemu (komunikat opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej lub udostępniony przez oprogramowanie interfejsowe) – termin przesłania faktury do KSeF ulega wydłużeniu do 7 dni roboczych od dnia zakończenia awarii,
- W przypadku awarii całkowitej systemu KSeF (ogłoszona w środkach społecznego przekazu) – podatnik nie ma obowiązku przesyłania faktury do KSeF.

Data wystawienia faktury:
Za datę wystawienia faktury uznaje się datę wskazaną przez podatnika w polu P_1 struktury logicznej faktury, zgodnie z art. 106e ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT. Zasada ta obowiązuje również w odniesieniu do faktur wystawionych w trybie online, jeżeli ich przesłanie do KSeF nastąpiło z opóźnieniem – zawsze decydująca jest data zadeklarowana przez podatnika w polu P_1.

Data otrzymania faktury:
W trybie offline24 za datę otrzymania faktury uznaje się:

- datę przydzielenia numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF – w przypadku odbiorców mających dostęp do faktury w systemie KSeF (w szczególności krajowych podatników z polskim numerem NIP),
- faktyczną datę otrzymania faktury przez nabywcę – w przypadku gdy została ona przekazana nabywcy poza systemem KSeF, co jest dopuszczalne w odniesieniu do podmiotów, o których mowa w art. 106gb ust. 4 ustawy o VAT; w takich przypadkach faktura powinna zostać udostępniona w sposób uprzednio uzgodniony z odbiorcą (np. e-mailem, za pomocą linku do pobrania lub w panelu klienta).

Obowiązek oznaczenia faktury kodem QR:
Jeżeli faktura jest przekazywana odbiorcy poza systemem KSeF, musi być oznaczona **dwoma kodami QR** – szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale *Oznaczanie faktur ustrukturyzowanych kodami weryfikującymi (kod QR)*.

Faktury korygujące:
Faktury korygujące mogą powinny być również wystawiane w trybie offline24, przy zachowaniu następujących zasad:

- faktura korygująca musi zostać przesłana do KSeF niezwłocznie, nie później niż w następnym dniu roboczym po jej wystawieniu,
- warunkiem wystawienia faktury korygującej jest wcześniejsze przesłanie faktury pierwotnej do KSeF i nadanie jej numeru KSeF,
- w treści faktury korygującej należy prawidłowo wskazać numer identyfikacyjny KSeF faktury pierwotnej.

Tryb offline (niedostępność systemu)

Tryb ten służy do wystawiania faktur ustrukturyzowanych w sytuacji, gdy dostęp do systemu KSeF jest czasowo niemożliwy z powodu zapowiedzianych prac serwisowych lub działań technicznych prowadzonych przez Ministerstwo Finansów. Podatnicy, którzy w okresie oficjalnie ogłoszonej niedostępności systemu (komunikat publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej), wystawiają faktury, mogą sporządzać je w trybie offline. W odniesieniu do daty wystawienia, momentu otrzymania faktury, oznaczania faktur kodem QR oraz zasad wystawiania faktur korygujących stosuje się te same reguły, które obowiązują w trybie offline24. W takim przypadku podatnik może wystawić fakturę elektroniczną zgodnie ze wzorem struktury logicznej FA(3), udostępnić ją nabywcy w uzgodniony sposób, a następnie przesłać ją do KSeF nie później niż w następnym dniu roboczym po zakończeniu okresu niedostępności systemu, w celu nadania numeru identyfikacyjnego KSeF.

Tryb awaryjny

Tryb awaryjny ma zastosowanie w sytuacji, gdy wystąpi awaria techniczna systemu KSeF, która zostanie oficjalnie ogłoszona przez Ministerstwo Finansów – za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej oraz komunikatu w interfejsie systemowym. W takim przypadku podatnik może wystawić fakturę elektroniczną w formacie FA(3), udostępnić ją nabywcy w uzgodniony sposób, a następnie przesłać ją do systemu KSeF nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia zakończenia awarii, w celu nadania fakturze numeru KSeF. Jeżeli po upływie tego terminu zostanie opublikowany kolejny oficjalny komunikat o nowej awarii, siedmiodniowy termin na przesłanie faktur do KSeF liczy się ponownie – od dnia zakończenia ostatniej awarii. W przypadku, gdy w trakcie trwania awarii zostanie dodatkowo ogłoszona awaria całkowita systemu, obowiązek przesyłania faktur do KSeF zostaje całkowicie zniesiony.

Awaria całkowita

Tryb ten ma zastosowanie w sytuacji, gdy Ministerstwo Finansów ogłosi publicznie – za pośrednictwem środków masowego przekazu (np. radia, telewizji lub prasy) – wystąpienie całkowitej niedostępności systemu KSeF. Awaria całkowita stanowi z założenia sytuację nadzwyczajną, tj. zagrożenie bezpieczeństwa państwa lub jego infrastruktury. Wprowadzenie tego trybu wynika z ogólnej oceny uwarunkowań geopolitycznych Polski. W przypadku ogłoszenia awarii całkowitej podatnicy mogą wystawiać faktury poza ustrukturyzowanym formatem FA(3) – np. w formie papierowej lub jako inne pliki elektroniczne (np. PDF). W takiej sytuacji nie występuje obowiązek przesyłania faktur do systemu KSeF, również po ustaniu stanu nadzwyczajnego. Faktury wystawione w tym trybie należy przekazać nabywcy w dowolny sposób – np. osobiście, pocztą elektroniczną lub za pośrednictwem tradycyjnej poczty. Faktury te nie zawierają kodów QR, co odróżnia je od faktur wystawianych w trybie offline24, w przypadku planowanej niedostępności systemu lub w trybie awaryjnym, gdzie faktury ustrukturyzowane muszą być oznaczone dwoma kodami QR.

***Tabela 3**: Porównanie trybów awaryjnych w KSeF*

Kategoria / Tryb	**Tryb Offline24**	**Tryb offline (niedostępność systemu)**	**Tryb awaryjny**	**Awaria całkowita**
Podstawa prawna	art. 106nda ustawy o VAT	art. 106nh ustawy o VAT	art. 106nf ustawy o VAT	art. 106ng ustawy o VAT
Przyczyna uruchomienia	decyzja podatnika (np. w przypadku	planowana niedostępność	awaria systemu (komunikat w BIP oraz przez	awaria całkowita (komunikat w mediach publicznych)

	problemów z siecią)	systemu KSeF (komunikat w BIP)	interfejs systemowy)	
Format	obowiązek stosowania struktury logicznej FA(3)	obowiązek stosowania struktury logicznej FA(3)	obowiązek stosowania struktury logicznej FA(3)	brak obowiązku stosowania struktury logicznej FA(3)
Termin przesłania faktury do KSeF	najpóźniej w następnym dniu roboczym	najpóźniej w następnym dniu roboczym po zakończeniu niedostępności systemu	najpóźniej w ciągu 7 dni roboczych po zakończeniu awarii	brak obowiązku przesyłania do KSeF
Obowiązek oznaczenia kodami QR	v Tak (Kod „OFFLINE“ + „CERTYFIKAT“)	v Tak (Kod „OFFLINE“ + „CERTYFIKAT“)	v Tak (Kod „OFFLINE“ + „CERTYFIKAT“)	× Nie

Źródło: Opracowanie własne

Oznaczanie faktur ustrukturyzowanych kodami weryfikującymi (kod QR)

W przypadku faktur ustrukturyzowanych, które są wykorzystywane lub przekazywane odbiorcy poza systemem KSeF, wprowadzono dodatkowy obowiązek oznaczania ich tzw. kodem weryfikacyjnym. W określonych przypadkach – w szczególności przy transakcjach z zagranicznymi przedsiębiorcami lub konsumentami – zgodnie z art. 106gb ust. 4–6 ustawy o VAT istnieje obowiązek opatrzenia faktury ustrukturyzowanej kodem weryfikacyjnym. Grupy przypadków objęte tym obowiązkiem zostały szczegółowo omówione w punkcie *Obowiązkowe korzystanie z KSeF: wyłączenia.* We wszystkich tych przypadkach faktura ustrukturyzowana musi być udostępniona odbiorcy poza systemem KSeF – np. w formie pliku PDF lub wydruku – oraz **oznaczona kodem QR**, który umożliwia dostęp do faktury zapisanej w systemie KSeF i umożliwia zidentyfikowanie tej faktury w systemie.

Przez oznaczenie faktury kodem weryfikującym rozumie się utworzenie bezpośredniego linku do faktury lub znaku graficznego (QR kodu) i naniesienie go na fakturę przed przekazaniem jej odbiorcy. Szczegółowe zasady utworzenia kodu określono w specyfikacji oprogramowania interfejsowego API udostępnionej przez Ministerstwo Finansów.

Kod QR (ang. Quick Response) jest graficznym odwzorowaniem informacji tekstowych, zazwyczaj w postaci odnośnika (URL). W ramach systemu KSeF kod QR stanowi zakodowany link zawierający dane identyfikacyjne danej faktury. Format ten umożliwia szybkie i automatyczne odczytanie informacji przez urządzenia końcowe, takie jak smartfony lub skanery optyczne. Po zeskanowaniu kodu QR odbiorca jest bezpośrednio przekierowywany do odpowiedniego zasobu systemu KSeF – umożliwiającego wizualizację faktury, jej weryfikację lub potwierdzenie ważności certyfikatu KSeF wystawcy.

Wprowadzenie kodu QR ma szczególne zastosowanie w sytuacjach, gdy faktura ustrukturyzowana nie jest przekazywana bezpośrednio przez interfejs systemu KSeF, lecz trafia do odbiorcy w inny sposób – np. jako plik PDF, wydruk lub załącznik do wiadomości e-mail. W takich przypadkach kod QR zapewnia:

- możliwość sprawdzenia, czy faktura została wysłana do KSeF i nie została zmodyfikowana,
- możliwość pobrania ustrukturyzowanej wersji faktury (XML) bez konieczności kontaktowania się z wystawcą,
- potwierdzenie autentyczności wystawcy (w przypadku faktur wystawionych w trybie offline).

Generowanie kodów weryfikacyjnych odbywa się lokalnie – na poziomie danego narzędzia używanego do wystawiania faktur w oparciu o dane zawarte w wystawionej fakturze, tj. w Aplikacji Podatnika (jeżeli faktura jest w niej wystawiana) lub podczas wizualizowania jej w komercyjnych programach finansowo-księgowych. Zastosowany kod QR musi być zgodny ze standardem ISO/IEC 18004:2015. Jeżeli z przyczyn technicznych nie jest możliwe umieszczenie kodu QR bezpośrednio na fakturze (np. format danych tego nie pozwala), kod należy udostępnić odbiorcy osobno – w formie linku lub pliku graficznego.

W zależności od trybu wystawienia faktury w wizualizacji dokumentu stosuje się następujące kody:

- W trybie online: jeden kod QR (**KOD I**) służący do weryfikacji oraz dostępu do faktury w KSeF,
- W trybie offline (przed przesłaniem do KSeF): dwa kody QR:
    - **KOD I** – umożliwiający późniejszą weryfikację po przesłaniu faktury do KSeF i dostęp do faktury w KSeF,
    - **KOD II** – służący do potwierdzenia autentyczności wystawcy na podstawie certyfikatu KSeF.

KOD I – weryfikacja i pobranie faktury

„KOD 1" służy do weryfikacji oraz pobierania faktur ustrukturyzowanych w Krajowym Systemie e-Faktur (KSeF). Kod QR lub link generowany jako „KOD I" zawiera dane identyfikacyjne wymagane przez system KSeF. Po zeskanowaniu kodu QR lub kliknięciu w link, użytkownik otrzymuje uproszczony podgląd podstawowych danych faktury oraz informację o obecności w systemie KSeF. Dla uzyskania pełnego dostępu do treści (np. pobranie pliku XML) konieczne jest uwierzytelnienie użytkownika za pomocą dodatkowych danych dostępowych.

Struktura linku weryfikacyjnego składa się z następujących elementów:

- adresu URL: https://ksef-test.mf.gov.pl/web/verify,
- daty wystawienia faktury (pole P_1) w formacie RRRRMMDD,
- polskiego numeru VAT (NIP) sprzedawcy,
- skrótu pliku faktury obliczonego algorytmem SHA-256 (wyróżnik pliku faktury) w formacie Base64URL.

Przykład:

Przykładowo dla faktury z poniższymi danymi:

- data wystawienia: „31-07-2025",
- numer VAT sprzedawcy: „1111111111",
- skrót SHA-256 w formacie Base64URL: „D302A6B5BA05-5C/EuF%2BJ9Hhz5FeMwGTPr1cZLkHvSWYBVkA1qfxxJZzrJU%3D"

wygenerowany link wygląda następująco: https://ksef-test.mf.gov.pl/web/verify/1111111111-20250731-D302A6B5BA05-5C/EuF%2BJ9Hhz5FeMwGTPr1cZLkHvSWYBVkA1qfxxJZzrJU%3D.

Ilustracja 2: *Oznaczenie faktury identyfikatorem KSeF*

Nie możesz zeskanować kodu z obrazka? Kliknij w link weryfikacyjny i przejdź do weryfikacji faktury!

https://ksef-test.mf.gov.pl/web/verify/1111111111-20250731-D302A6B5BA05-5C/EuF%2BJ9Hhz5FeMwGTPr1cZLkHvSWYBVkA1qfxxJZzrJU%3D

1111111111-20250731-37660D9231F4-E2

Wytworzona w: Aplikacja Podatnika KSeF

Źródło: Opracowanie własne

Proces przyjęcia faktury przez KSeF odbywa się zasadniczo natychmiast – numer identyfikacyjny KSeF generowany jest bezpośrednio po przesłaniu dokumentu do systemu. W wyjątkowych przypadkach – np. przy dużym obciążeniu systemu – może wystąpić niewielkie opóźnienie w nadaniu numeru.

Po nadaniu numeru identyfikacyjnego KSeF jest on umieszczany pod kodem QR (dotyczy to zarówno faktur wystawionych w trybie online, jak i faktur offline, które zostały już skutecznie przesłane do systemu). Przykład: KSeF-ID: „1111111111-20250731-37660D9231F4-E2” – zob. Ilustracja nr 2.

Jeżeli faktura nie została jeszcze zarejestrowana w systemie KSeF pod kodem QR pojawia się oznaczenie „OFFLINE” (dotyczy to faktur wystawionych w trybie offline przed przesłaniem do systemu, a także faktur online, dla których numer KSeF-ID nie został jeszcze nadany).

Ilustracja 3*: Oznaczenie "OFFLINE"*

OFFLINE

Źródło: Przewodnik dla integratorów – KSeF 2.0

KOD II – weryfikacja certyfikatu

Kod QR „KOD II” generowany jest wyłącznie dla faktur ustrukturyzowanych wystawionych w trybie offline (offline24, offline-niedostępność systemu, tryb awaryjny). Pełni on funkcję potwierdzenia autentyczności wystawcy faktury oraz integralności (nienaruszalności) jej treści.

Link zawarty w Kodzie II obejmuje podpis kryptograficzny adresu URL, utworzony przy użyciu klucza prywatnego certyfikatu KSeF. Rozwiązanie to uniemożliwia sfałszowanie linku przez podmioty, które nie posiadają dostępu do tego certyfikatu.

Kod służący do potwierdzenia tożsamości wystawcy składa się z następujących elementów:

- adresu URL (zgodnie ze specyfikacją techniczną),
- polskiego numeru VAT (NIP) sprzedawcy,
- numeru seryjnego certyfikatu KSeF,
- skrótu pliku faktury SHA-256 w formacie Base64URL,
- podpisu linku przy użyciu klucza prywatnego certyfikatu KSeF (zakodowany w formacie Base64URL).

Do wygenerowania wymagany jest aktywny certyfikat KSeF. Certyfikat KSeF stanowi jedną z dopuszczalnych metod uwierzytelniania w Krajowym Systemie e-Faktur. Umożliwia on między innymi weryfikację uprawnień, które zostały przyznane użytkownikowi przez podatnika. Użycie certyfikatu do logowania, jak również do wystawiania faktur ustrukturyzowanych w szczególnych trybach (np. offline24), będzie możliwe od dnia 1 lutego 2026 r. Wniosek o wydanie certyfikatu KSeF można jednak złożyć już od dnia 1 listopada 2025 r. – bezpośrednio za pośrednictwem Aplikacji Podatnika KSeF albo za pomocą komercyjnych rozwiązań programowych, które posiadają połączenie z interfejsem KSeF (API) oraz zintegrowaną funkcję składania wniosków o certyfikaty. Certyfikaty są wydawane każdorazowo na okres dwóch lat. Aby złożyć wniosek o certyfikat, wnioskodawca musi wcześniej uwierzytelnić się w systemie jako podatnik lub jako osoba uprawniona – na przykład przy użyciu kwalifikowanej pieczęci elektronicznej, kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub profilu zaufanego ePUAP. Użytkownik, który już zalogował się przy użyciu ważnego certyfikatu KSeF, jest również uprawniony do złożenia wniosku o kolejne certyfikaty.

Ilustracja 4: *Oznaczenie "CERTYFIKAT"*

CERTYFIKAT

Źródło: Przewodnik dla integratorów – KSeF 2.0

Korzyści wynikające z wdrożenia Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF)

Obowiązkowe wprowadzenie krajowego systemu e-Faktur stanowi istotny krok w kierunku pełnej cyfryzacji procesu fakturowania w Polsce. Od 2026 r. niemal wszyscy krajowi podatnicy będą zobowiązani do korzystania wyłącznie z KSeF. Chociaż wdrożenie systemu może stanowić wyzwanie, zwłaszcza dla mniejszych przedsiębiorstw, wynikają z niego również konkretne korzyści

- **Skrócony termin zwrotu podatku VAT** – korzystanie z KSeF umożliwia przyspieszony zwrot podatku VAT naliczonego – już po 40 dniach (zamiast standardowych 60 dni), pod warunkiem spełnienia ustawowych wymogów.

- **Centralna archiwizacja** – zgodnie z art. 112aa ustawy o VAT, faktury wystawione za pośrednictwem KSeF są przechowywane centralnie w systemie przez okres dziesięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały wystawione.
- **Stały dostęp i brak konieczności wystawiania duplikatów** – faktury są dostępne w systemie w dowolnym momencie, nie mogą zostać zagubione ani uszkodzone, dzięki czemu nie ma potrzeby wystawiania ich duplikatów.
- **Standaryzacja i ograniczenie ryzyka błędów** – elektroniczne wprowadzanie i walidacja danych faktury ograniczają błędy ręcznego wprowadzania danych oraz zapewniają jednolite formatowanie. Wszystkie faktury są wystawiane według jednolitej struktury logicznej FA(3).
- **Ułatwienia w zakresie czynności sprawdzających i kontroli podatkowych** – ponieważ dane faktur znajdują się już w KSeF, nie ma potrzeby ich odrębnego przekazywania w ramach czynności kontrolnych lub sprawdzających (np. w związku z plikami JPK lub przy ubieganiu się o zwrot podatku VAT).

Dodatkowe istotne terminy związane z wprowadzeniem KSeF 2.0.

Stopniowe wdrażanie nowego krajowego systemu e-Faktur odbywa się poprzez konkretne etapy techniczne i organizacyjne, które mają zapewnić przedsiębiorstwom wystarczający czas na testy, integrację i wdrożenie:

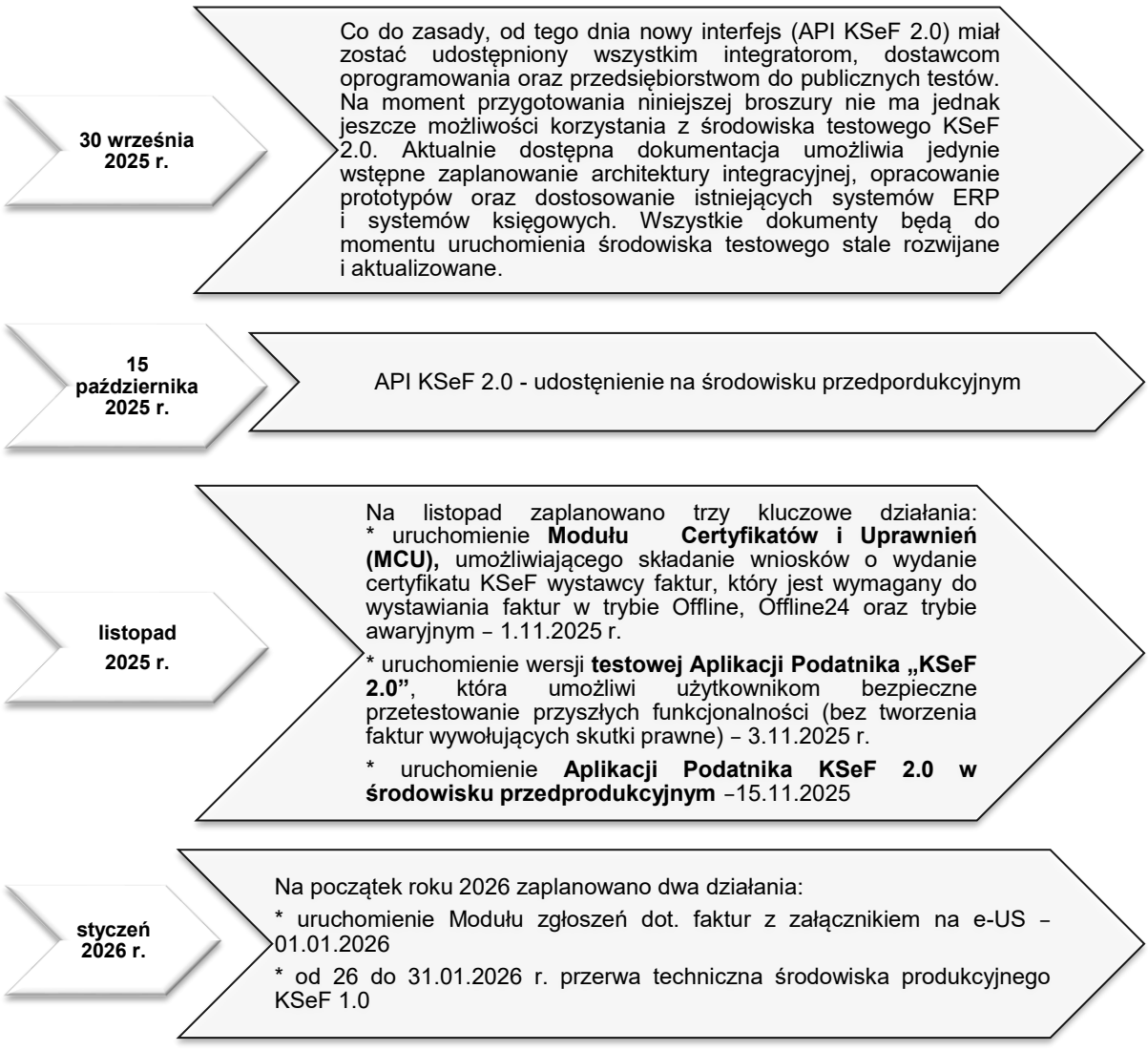

Podsumowanie

Wprowadzenie KSeF stanowi fundamentalną zmianę w procesie wystawiania faktur oraz w sposobie postępowania z fakturami sprzedaży i zakupu w Polsce. Nowe ramy prawne w sposób jednoznaczny definiują grupy użytkowników objęte obowiązkiem, obowiązki w zakresie wystawiania i odbioru faktur ustrukturyzowanych oraz minimalne wymagania techniczne.

Kluczowe elementy – takie jak obowiązkowe dostosowanie wewnętrznych procesów i systemów IT do nowej architektury elektronicznej, obowiązkowe stosowanie struktury logicznej FA(3), integracja kodów QR, stosowanie szczególnych trybów działania, takich jak offline24, a także stopniowe wprowadzanie sankcji od 2027 r. – pokazują, że KSeF nie jest wyłącznie narzędziem administracyjnym, lecz cyfrowym elementem kluczowym dla polskiego systemu podatku od towarów i usług.

Nie należy lekceważyć pozostałego czasu na przygotowania do 2026 r. – w szczególności w odniesieniu do wdrożenia, interfejsów, uprawnień użytkowników oraz przestrzegania wymogów ustawy o VAT.

***

Niniejsza broszura ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi porady podatkowej.